

Emanuel Poche sedmdesátník

(snímek Z. M. Zeuger)

Emanuel Poche

DNE 8. ŘÍJNA 1903 se v Praze narodil PhDr. Emanuel Poche DrSc., vedoucí pracovník Ústavu teorie a dějin umění ČSAV.

S úctou a obdivem přehlížíme jeho dosud vykonané dílo. Již v době studia na Karlově universitě, jako žák profesorů Chytila a Birnbauma, projevil Poche vysoké schopnosti, odborný zájem i mimořádnou píli, jež naznačovaly, že jeho cesta za vědeckým poznáním bude významná a mnohotvárná. Takřka od počátku charakterizuje dílo Dra Poche jedinečná šíře záběru, který obsáhl takřka veškeré uměnovědné dění od středověké architektury až po novodobé užité umění. Tuto podivuhodnou skutečnost zčásti podmínila i rozsáhlá soupisná činnost, jíž se Poche věnoval po řadu let od skončení studia na universitě v r. 1927 až do r. 1933, kdy se stal pracovníkem Uměleckoprůmyslového

muzea v Praze. Zmíněné období mělo na osobnost Emanuela Poche pronikavý vliv, formovalo ho jako tvůrce vědeckého uměnovědného místopisu. Svědčí o tom moderně koncipovaný Soupis okresu královédvorského vydaný v r. 1937. Lvi podíl Em. Poche na uměnovědních příspěvcích ve svazku „Umění“ Československé vlastivědy, vydané v r. 1935, odhaluje ho jako vynikajícího znalce celého širokého uměleckého procesu v českých zemích, který úspěšně zvládl jeho první syntetické zhodnocení na vědecké úrovni. Z rozsáhlé šíře uměnovědné činnosti E. Poche před druhou světovou válkou nelze pominouti ani jeho studie o sochařském díle F. M. Brokoffa, M. Brauna a východočeské rodině Pacáků.

Jeho odborné i organizační nadání se ovšem stále více soustřeďovalo na velko-

lepé sbírky Uměleckoprůmyslového muzea, jehož ředitelem se stal v r. 1948.

Po skončení války rozvinul Dr. Poche mimořádnou energii i na poli redakčním, zprvu v nakladatelství V. Poláčka, jež se orientovalo na uměnovědné publikace o Praze i jiných významných městech i architektonických souborech. Této odborné redaktorské práci zůstal věren dodnes. V rámci Poláčkovy ediční činnosti se široce uplatnila tvůrčí činnost E. Poche jako autora pragensií (Zmizelá Praha, Pražské portály). Dosud nebyly plně zhodnoceny pracovní i vědecké výsledky Dra Poche, jako ředitele Uměleckoprůmyslového muzea. Vdechl tomuto obsahuvě jedinečnému souboru užitého umění nový život, rozvinul v muzeu mimořádně dynamickou činnost, jež ho přetvořila v ústav světové úrovně i významu. Přátelství i těsná spolupráce s akademikem Zdeňkem Wirthem ovlivnily kladně autorskou účast Dra Poche na syntetickém díle Architektura v národním dědictví, vydaném v r. 1961. Téhož roku byl Poche povolán do Československé akademie věd, kde mu bylo umožněno plně rozvinouti hluboké znalosti na poli uměnovědném. Uplatnil tu znovu bohaté své rozsáhlé zkušenosti místopisné práce.

Po druhé světové válce se vědecký zájem Dra Poche soustředil především na nejvýznamnější umělecký soubor Československa, hlavní město Prahu. V roce 1956 vydal ve spolupráci s Janem Kroftou zásadní studii o klášteře „Na Slovanech“. Jeho pozoruhodným dílem je vědecky koncipovaný průvodce „Prahou krok za krokem“, v němž Poche shromáždil s vysokou erudiicí obrovské množství poznání všech oblastí výtvarného dění.

Nelze ovšem pominouti další závažnou stránku kulturní práce Em. Poche, totiž významný podíl na úsilí o záchranu praž-

ských památek. Tento úsek činnosti má již dávné kořeny v Klubu Za starou Prahu, kde Poche působil po desetiletí, jistou dobu jako předseda. Po zřízení Pražského střediska státní památkové péče a ochrany přírody, stal se významným jeho poradcem, čelným členem Památkové rady a restaurátorské komise. Neméně důležitá byla Pocheho účast při soupisu movitých kulturních památek, při kterém působil od r. 1964 nejen jako předseda soupisové komise a organizátor práce, ale především i jako nejpopulanější expert v oboru tak málo probádaného uměleckého řemesla.

Poche byl vzhledem ke své všestranné vysoké kvalifikaci jmenován členem Ústřední památkové komise při ministerstvu kultury a uplatňuje se velmi intenzívně i jako člen subkomise archeologické, umělecko-historické a historické Pražského Hradu. Připomenutím těchto nejvýznamnějších příkladů nejsou však kulturní funkce Dra Poche zdaleka vyčerpány. Z ostatních nelze pominouti předsednictví ve vědecké radě Uměleckoprůmyslového muzea, které mu umožňuje spolupůsobit na dalším rozvoji instituce, o niž se tak mimořádně zasloužil.

Dr. Poche přednáší na katedře dějin umění Karlovy university. Všeestranné kulturní působení neodvádí ho od vlastní tvořivé uměnovědné práce. Vědecký profil Dra Poche rýsuje se velmi výrazně v našem umělekohistorickém světě. Vyrůstá nad jeho horizont jako jediný polyhistor v prostředí, jež tíhne někdy až k upřílišněné úzké specializaci.

Přejeme Dru Emanueli Poche plnou životní sílu do další práce na poli uměnovědy i památkové péče, jejichž plný zdar nedovedeme si představit bez jeho intenzívní účasti.

DOBROSLAV LÍBAL